

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Волтера Олега Веніаміновича про офіційне тлумачення положень статті 162 Цивільного кодексу Української РСР

м. К и ї в
16 січня 2004 року
№ 5-у/2004

Справа № 2-13/2004

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Селівона Миколи Федосовича — головуєчий,
Вознюка Володимира Денисовича,
Іващенко Володимира Івановича,
Костицького Михайла Васильовича,
Малинникової Людмили Федорівни,
Німченка Василя Івановича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Скоморохи Віктора Єгоровича,
Тимченка Івана Артемовича,
Тихого Володимира Павловича,
Ткачука Павла Миколайовича,
Чубар Людмили Пантеліївни — суддя-доповідач,
Шаповала Володимира Миколайовича,

розглянув на засіданні Конституційного Суду України питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Волтера Олега Веніаміновича

про офіційне тлумачення положень статті 162 Цивільного кодексу Української РСР.

Заслухавши суддю-доповідача Чубар Л.П. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Громадянин Волтер О.В. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням про офіційне тлумачення положень статті 162 Цивільного кодексу Української РСР (далі – Цивільного кодексу), згідно з якими “одностороння відмова від виконання зобов’язання і одностороння зміна умов договору не допускаються, за винятком випадків, передбачених законом”. Він просить дати відповіді на запитання:

- чи можуть сторони договору передбачати у самому договорі можливість спростування обмежень, встановлених статтею 162 Цивільного кодексу?

- що є односторонньою зміною у розумінні статті 162 Цивільного кодексу і чи вважається односторонньою зміна однієї з істотних умов договору у випадку, коли вона відбулася без згоди однієї зі сторін договору?

Як зазначає Волтер О.В., підставою для конституційного звернення є наявність неоднозначного застосування положень статті 162 Цивільного кодексу судами України, а необхідність в їх офіційному тлумаченні зумовлена тим, що ця неоднозначність може призвести до порушення його конституційних прав і свобод. На думку заявника, суди загальної юрисдикції по-різному застосовують положення статті 162 Цивільного кодексу. До конституційного звернення ним долучено, зокрема, рішення Жовтневого районного суду м. Запоріжжя від 12 березня 1996 року, яким у задоволенні позову Запорізької міської організації захисту прав споживачів в інтересах громадянина Волова В.Т. до Запорізької філії комерційного банку “Приватбанк” про відшкодування шкоди у розмірі 41658800 карбованців було відмовлено, та рішення Ленінського районного суду м. Запоріжжя від 16 березня 1995 року про задоволення позову громадянки Титаренко В.І. в частині стягнення на її користь з акціонерного комерційного банку “ІНКО” 9116000 карбованців.

2. Третя колегія суддів Конституційного Суду України Ухвалою від 9 грудня 2003 року відмовила у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 2 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України "Про Конституційний Суд України".

3. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Конституційний Суд України виходить з такого.

Відповідно до статті 94 Закону України "Про Конституційний Суд України" підставою для конституційного звернення про офіційне тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

У конституційному зверненні та долучених до нього матеріалах не наведено фактів неоднозначного застосування судами України положень статті 162 Цивільного кодексу. З рішень Жовтневого та Ленінського районних судів м. Запоріжжя вбачається, що вони прийняті у справах, предметом розгляду яких були різні за своєю суттю обставини (різні умови договорів), і тому не можуть бути підтвердженням наявності неоднозначного застосування судами цих положень Цивільного кодексу, тобто підставою для конституційного звернення.

Крім того, у конституційному зверненні Волтера О.В. немає обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень зазначеної статті Цивільного кодексу, що суперечить пункту 4 частини другої статті 42 Закону України "Про Конституційний Суд України", зокрема не вказано, які саме його конституційні права і свободи можуть бути порушені, та не обґрунтовано причинно-наслідковий зв'язок з рішеннями місцевих судів, на які він посилається.

Таким чином, конституційне звернення не відповідає вимогам, передбаченим Законом України "Про Конституційний Суд України".

Враховуючи викладене та керуючись статтями 42, 45, 50, 94 Закону України "Про Конституційний Суд України", Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Волтера Олега Веніаміновича про офіційне тлумачення положень статті 162 Цивільного кодексу Української РСР на підставі пункту 2 статті 45 Закону України “Про Конституційний Суд України” – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України “Про Конституційний Суд України”.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскаржена.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ